

Quebec chce wzmocnić ochronę języka francuskiego

15 maja 2021

Rząd Quebecu przedstawił ustawę numer 96 chroniącą status języka francuskiego, która wymusza zmianę kanadyjskiej konstytucji. Jeśli ustawa przejdzie, będzie najbardziej restrykcyjną od czasu uchwalenia Bill 77 w roku 1977.

Ustawa ma na celu przede wszystkim upowszechnienie używania języka francuskiego w Quebecu w miejscach publicznych i miejscach pracy. Wśród proponowanych rozwiązań służących utrzymaniu statusu języka francuskiego są:

1. Dodanie do kanadyjskiej konstytucji zapisu mówiącego o tym, że ludność Quebecu stanowi naród, a oficjalnym i powszechnie używanym językiem w prowincji jest francuski.
2. Narzucenie stosowania zapisów wcześniejszej Bill 101 przedsiębiorstwom zatrudniającym od 25 do 49 pracowników.
3. Zobowiązanie do umieszczania w znakach firmowych i logo, które są w języku innym niż francuski, dominujących dopisków po francusku.
4. Ograniczenie liczby studentów w angielskich CEGEPs (system college'ów w Quebecu) do 17,5 proc. ogólnej liczby studentów w prowincji. Pierwszeństwo w przyjmowaniu do angielskojęzycznych college'ów mieliby anglofoni.
5. Umożliwienie uczęszczania na kursy z francuskiego również osobom, które nie są do tego zobowiązane prawem.
6. Odebranie statusu dwujęzycznych tym miastom, w których według spisu powszechnego angielski jest pierwszym językiem dla mniej niż 50 proc. mieszkańców. Miasta mogłyby zachować status dwujęzycznych przyjmując odpowiednią uchwałę.

7. Utworzenie ministerstwa ds. języka francuskiego i stanowiska komisarza ds. języka francuskiego.
8. Zniesienie wymagania, by sędziowie mianowani w prowincji byli dwujęzyczni.
9. Wymaganie, by cała komunikacja prowincji z imigrantami odbywała się po francusku, po 6 miesiącach od ich przybycia do Quebecu.

Ustawa została przedstawiona przez premiera François Legaulta i ministra odpowiedzialnego za sprawy związane z językiem francuskim, Simona Jolin-Barrette'a. Obaj wyrazili zaniepokojenie spadkiem popularności języka francuskiego i zanikaniem quebeckiej tożsamości narodowej.

Z ustawą wiąże się jeszcze jedno zagadnienie – wymaga ona użycia tzw. notwithstanding clause. Ustawa nie jest zgodna z Kanadyjską Kartą Praw i Swobód i dlatego z założenia musiałaby być chroniona przed podważaniem jej konstytucyjności. Niezgodność z zapisami Karty może być utrzymywana przez 5 lat.

Z badań prowadzonych przez instytut analiz OQLF wynika, że odsetek mieszkańców prowincji, którzy używają w domu języka francuskiego, do 2036 roku spadnie do 75 proc. W 2011 wynosił 82 proc. Drugie studium, zakończone w 2018 roku, brało pod uwagę języki używane w pracy. W tamtym czasie jedna czwarta pracowników w Montrealu mówiła, że w pracy posługuje się na równi francuskim i angielskim. Tylko 18,7 proc. przyznało, że mówi w pracy wyłącznie po francusku.

Autorstwo: Katarzyna Nowosielska

Źródło: [Goniec.net](https://goniec.net)